

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Ю. А. ВАЩЕНКО
І. Р. МУРАДОВА

ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ кінця ХІХ – початку ХХ століття

Навчальний посібник
для студентів денної та заочної форм навчання
зі спеціальностей «Журналістика», «Українська мова і література»,
«Мова і література (латинська)», «Мова і література (російська)»

Харків – 2013

УДК 82.06(075.8)
ББК 83.3(0)53я7
В 23

Рецензенти:

Міхільов О. Д. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри історії зарубіжної літератури і класичної філології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

Семенець О. С. – кандидат філологічних наук, асистент кафедри російської та зарубіжної літератури Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського.

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 13 від 21 грудня 2012 р.)*

Вашенко Ю. А.

В 23 Історія зарубіжної літератури кінця XIX – початку XX століття : навчальний посібник для студентів денної та заочної форм навчання зі спеціальностей «Журналістика», «Українська мова і література», «Мова і література (латинська)», «Мова і література (російська)» / Ю. А. Вашенко, І. Р. Мурадова. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. – 188 с.

У навчальному посібнику подано матеріали щодо специфіки історико-літературної доби кінця XIX – початку XX ст., типології літературно-художніх напрямків і художніх методів (натуралізм, імпресіонізм, символізм, естетизм, неоромантизм), які співвіднесено з творчістю найвидатніших письменників межі століть. Розглянуто проблемно-тематичні, жанрові та поетикальні особливості літературних творів означеного періоду.

Для студентів філологічного факультету.

УДК 82.06(075.8)
ББК 83.3(0)53я7

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2013

© Вашенко Ю. А., Мурадова І. Р., 2013

© Дончик І. М., макет обкладинки, 2013

ЗМІСТ

Вступ.....	5
Модуль 1. Загальна характеристика літературного процесу в Західній Європі й США на межі XIX–XX століть.....	7
ТЕМА 1. Суспільно-історична й духовно-ідеологічна ситуація порубіжної епохи. Філософські й естетичні засади декадансу. Декаданс і модернізм.....	7
ТЕМА 2. Натуралізм (філософія позитивізму, естетична доктрина Е. Золя). Імпресіонізм у живописі та літературі. Символізм, естетизм, неоромантизм. Ідейно-філософські позиції. Представники. Особливості естетики.....	11
ТЕМА 3. Авангардизм на початку XX ст. (кубізм, футуризм, експресіонізм).....	17
Модуль 2. Історія світової літератури к. XIX – поч. XX ст.....	24
ТЕМА 1. Французька література к. XIX – поч. XX ст. Французький символізм. Творчість П. Верлена і А. Рембо	24
ТЕМА 2. Творчість Е. Золя (1840–1902) та французький натуралізм...	41
ТЕМА 3. Творчість Г. де Мопассана (1850–1893). Риси натуралізму та імпресіонізму у творчому методі письменника.....	49
ТЕМА 4. Творчість Г. Аполлінера (1880–1918).....	58
ТЕМА 5. Бельгійська література на межі століть. Символістська драма М. Метерлінка (1862–1949).....	64
ТЕМА 6. Загальна характеристика німецької літератури к. XIX – поч. XX ст. Творчість Г. Манна (1871–1950).....	71
ТЕМА 7. Творчість Т. Манна (1875–1955) на межі століть.....	82
ТЕМА 8. Австрійська література на межі століть. Творчість Р. М. Рільке (1875–1926).....	91
ТЕМА 9. Норвезька література к. XIX – поч. XX ст. «Нова драма» межі століть і творчість Г. Ібсена (1828–1906). Імпресіонізм і неоромантизм у творчості К. Гамсуна (1859–1952).....	100
ТЕМА 10. Загальна характеристика літератури Великої Британії на межі століть. Творчість Р. Кіплінга в контексті англійського неоромантизму.....	111
ТЕМА 11. Англійський естетизм і творчість О. Уайльда (1854–1900)	123

ТЕМА 12. Театр парадоксу Б. Шоу (1856–1950) в контексті «нової драми» межі століть.....	129
ТЕМА 13. Загальна характеристика американської літератури к. ХІХ – поч. ХХ ст. Творчість М. Твена (1835–1910).....	136 141
ТЕМА 14. Творчість Дж. Лондона (1876–1916).....	145
Програма курсу.....	151
Плани семінарських занять.....	154
Матеріали для самостійної роботи.....	166
Питання для підготовки до заліку.....	167
Приклади тестових завдань.....	169
Рекомендована література.....	179
Словник понять і термінів.....	